

— 17 —

(Շաբուհակի)

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՍԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԲԵՐԵՐԵՐԸ

Վճռական կոտորած մտադրուած էր թուի: Անձրեւներու եղանակը կը մօտենայ: Զարմանական բանալիներ իրենց յարձակողական դիրքերը կը բռնեն, Ռուս բանակն ալ իր պայտանդական դիրքերը:

Լուս հանկուտ համար այդ դէպքերը որոնք կը պարտաւորեն, հարկ է համարուիլ ամբողջով Պատերազմին զգալու երեւոյթները, և ցոյց տալ այն շարժումները որոնք արդէ կայսրութեան յանձնարարած են դէմ առ դէմ զանաւան զօրքերը:

Նախ և առաջ անպակ կարծեցաւ թէ ծովային պատերազմը ընդհատուած էր մինչեւ Պալմիրի նաւախուժին տեսարան մտնելը, քան մը՝ որ կ'երեւի թէ ըլլալէ չուրի: Ռուս նաւատորմը՝ Բորթ Արթուրի մէջ պաշարուած զէնքերը իր կորուստները դարձանաւ:

Բնական տարրական խոհմտութիւնը կը պահանջէր որ ծովակալ Վիկտորի Կոպիտին իր զորքերը ամբողջ հող տանք այդ նաւախուժը ամբողջ հող տանք, թէ՛ պաշարեալ զաւաթներ պաշտպանութեան համար և թէ՛ Պալմիրի կամ Վլադիմիրովի նաւախուժին հետ կորելի միացման մը համար: Մովակալ Վիկտորի Կոպիտին յանձնարարեց իր նաւակը ոյժը վտանգեց յոյսին 24-ին 25-ի գիշերը:

Սակայն զամբարի վրայ պիտի խաղցուն խոյր խաղերը: Զարմանական առաջին զօրքանակը՝ հրամատարութեամբ զօրավար Բուրո-գրի, Նալուրի երկայնքը ուսմաներուն տակար խուճար պատուելի վերջ Վի-ժուին յաւաքացաւ դէպ ի հիւսիս Յնկի-Զուանկ-Յնկի վրայ, ուր հաստատեց հզօր ամրութիւններ: Անկէջ ալ աւելի դէպ ի հիւսիս քաղց Մու-գանի ուղղութեամբ, կողմնակի շար-ժումով մը սպառնալով Լիւսեանի, ուր զօրավար Բուրոգրիին զօրած էր մեծ բանակազօր:

Զարմեցիկ Յուսիսի կիսուն զբաւեցին Սայմանէն: Այս առաջին բանա-կին մէջ հաստատեց, դէպ արեւմուտը ուղղութեամբ, զբաւեց Սիւսեանը, կա-րեւոր ուսմանական կէտ մը, որով հետեւ Վաթանկուէ և Յնկի-Զուանկ-Յնկի գագոյճ ճամբաներուն ճառագիւնը կը ձեւանայ:

Բորթ Արթուրի նաւախուժին կրած կորուստներէն վերջ, Զարմեցիկ երկա-րորք բանակ մը ցամաք հանեցին Բի-գեվ՝ հրամատարութեամբ զօրավար Օրուին: Այս բանակը յաջողեցաւ զբա-ւել թերազդիկին նեղ մասը, հակառակ զինքազանական ընդդիմութեան Բորթ Արթուրի պահակազօրաց, որոնք կը հրապէս զօրավար Սիւսեանէ:

Տիրեց Բայքէնով՝ անուրի կռիւ մը վերջ, և Բորթ Արթուր պաշարուած զանուցաւ ցամաքէն ինչպէս պարա-րուած էր ծովէն:

Զարմանական երրորդ բանակ մը՝ հրամատարութեամբ զօրավար Նոցուրի (Նոցը) ցամաք ելաւ Թաքուշան, և սկսաւ զուգահեռական յարձակում մը ծրագրել: Բուրոգրի բանակին հետ դէպ ի հիւսիս: Բայց այս երրորդ բանակը դէմ դնելու համար զօրավար Սիւսե-անկուէն իր դէպ ի հարաւ կը յա-ռուայնար, փութով նորէն նաւ նստաւ և Տալիթի վրայ ուղղութեամբ Բուլան-թիւն գնաց: Զօրավար Օրուին երկրորդ բանակին հետ միանալու համար:

Այսպէս զօրավար Բուրոգրի երեք զօրքաւորներով կը գրաւէ Յնկի-Զուանկ-Յնկի: Այսպէս ամբողջ գիշեր, սպասելով Բուրոգրիին ետեւը դուռնով Մուլաքէնի վրայ ուղ-ղուած շարժումով մը: Երկու զօրա-բաժնիներով ալ կը գրաւէ Սիւսեանը՝ Հայկէն ամբողջ ճամբան բանակին, ուր ռուս բանակին ստուար մասը իր յաւաքացաները ունէր: Այս հինգ զօ-րաբաժնիները կը դիմադրեն Բուրո-գրիին ձախ կողմէն:

Զօրավար Օրու Բորթ Արթուրը կը պայքարէ Միւսեան, Տալիթի սկսեալ մինչեւ Բայքէն երեք զօրքաւորներու-ով, և իր բանակը զօրավար Նոցուրի բանակին հետ միանալու կը դիմադրէ Ռուս-ներուն զօր մը վրայ: Իրենց վրէժն սկսեալ կը տարածուի մինչեւ Վաթան-կուի հիւսիսային կողմը:

Ասանց վրայ պէտք է աւելցնել Նիւուրուանի շրջակայքը ցամաք ելած ճարտական հաստատ մը:

Ան ալ յաջափ ճարտական բանակ-ներուն համար:

Իսկ Ռուս Բանակը, որ կը բաղկա-նայ հինգ զօրքաւորներէ, համախոր-րուած է Լիւսեանի շուրջ: Այս թի-ւին մէջ է Բորթ Արթուրի պահակա-զօրքը, որ հիմա մեկուսացուած է: Բուրոգրիին յաւաքացանէն է հեռաց-հեռո՛ց օգնական զօրքեր ընդունելով, ի վիճակի ըլլալ կուս զօրքաւորները հանելու Բուրոգրիին դէմ, որուն յարձակ-ման միջոցները կը տկարանան ցորափ

կը տարածուի իր զօրքաւորներուն դիրքը:

Սակայն բարձր հրամաններու հնա-զանդեւու համար, Ռուսներն սկիզբը դէպ ի հարաւ ճամբայ հանեց երկու զօրքաւորին, հրամատարութեամբ զօ-րավար Սիւսեանկուի, շեղուած մը ը-նելու և արիւնքներու համար Բորթ Ար-թուրի պահակազօրքը: Այս արշաւա-խուժը յանձնեցաւ Վաթանկուի երեք արիւնքներու կողմէն, ուր Սիւսե-անկուի հետ միացեալ, ուր զօրավար կ'ընկրտ վրաւորուեցաւ, և ուր ռուս-ական երկու զօրքաւորները՝ երեք ճարտական զօրքաւորներէ յարձա-խուժ կրելով, քիչ մնաց զօրավար Նո-ցուր անոնց նահանջի գիծը պիտի կարգէր: Բուրոգրիին Սիւսեանկուի օգնութեան զրկեց երկու զօրքաւորին, Բայքէն մինչեւ Թալիթա շարուած: Զարմեցիկ խոհմտութեամբ ուղացուցին իրենց հետապնդումը, և Սիւսեանկուի ազատուեցաւ:

Այսպէս Ռուս Բանակը, որուն հինգ զօրքաւորները կը գտնուէին Լիւսեանի-կի շուրջ, զօրքաւորին մը Ինքեւի շրջակայքը, ուրի մը Հայքէն, և չորս զօրքաւորին ալ դէպ ի հարաւ ճամբայ հանուած, մը գրաւէ Մուլաքէնի երկա-թուղիին գիծը, սկսեալ Բուսանկ կիր-ճէն, Վաթանկուի հիւսիսային կողմը, մինչեւ Լիւսեանի: Բայց ասոր, Ռուս զանակները լրտեսներու ցանց մը կը կազմեն որ թշնամին կը նեղեն և անոր ետեւի կողմը անհնազանդ կ'ընեն մի-ջեւ Բորթայի ետեւէն:

Կ'երեւի թէ Զարմեցիկներն նպա-տակն է իրենց ուժերը համախորժ ե-րեք ճամբաներէ դէպ ի Հայքէն, որ Լիւսեանի կ'առաջնային կողմէն է: Բուրոգրիին բանակը դէպ ի հոս կ'երթայ Սայմանէն և Սիւսեանի ճամբով, մինչ Նոցուրի բանակը նահանջող Սիւսեան-կուի հետ միացնելով, կրնայ անարժեք-ութեան մասնել և զսպել դէպ ի հարաւ: Զանուցաւ ռուսական չորս զօրքաւորին ներք:

Եթէ ենթադրուի թէ Մուլաքէնի ուղղութեամբ Բուրոգրիին ծրագրած կողմնակի շարժումը կ'ընդիմէ մըն է միայն, համախորժ Հայքէնի շուրջ պիտի մղուի յառաջիկայ մեծ ճակա-տամարտը:

Եթէ զօրավար Բուրոգրիին կա-րենայ զինքնազօր թշնամի երեք բա-նակներուն միջոցին ժամանակ յարձակ-ման, և Հայքէնի և Լիւսեանի իր դիրքերը կարենայ բռնել՝ բան մը որ շատ կ'աւանդուի է—իր բանակը անհա-րեւներուն եղանակէն վերջ՝ շարժումն մէջ դրուած նոր զօրքաւորներով թափափափուած՝ բանական զօրքով զօնէ մէջ մղու առեւելք թողլով, իսկ իր մէջ կողմն վրայ թողլով իր թրփիլանալու երեք հաստաւ-ները՝ իրեն օժանդակ:

Զարմեցիկ արագութեամբ սասա-կան կացութեան, և Բորթ Նիւրի միջոցին երկու թշնամի նաւատորմները իրենց ճակատամարտի զօրքները պարզեցին, և անա մտադրուած կը թուէր անհղ-կորել:

Մովակալ Ռուս պահ մը 14 քիլո-մէթր հեռավորութեան մը վրայ ուղ-ղուեցաւ զուգահեռական, յետոյ յան-կարծ ուղղութիւնը փոխել և քաղց թշնամիին վրայ Ռուսը ալ անմիջա-պէս ուղղութիւն փոխեցին, և այս արագաշարժութեամբ քանիցս կրկ-նուեցաւ, մինչեւ որ ճարտար վերին Հրամատար յաջողեցաւ Ռուսները դէպ արեւմուտը երթալու յորդորել:

Իրիկունս ժամը ութին ռուս ծո-վակալը շուգիւղ ընդունել կուրել ուղղութեամբ դէպ ի նահանգային: Զարմանական նաւատորմը անմիջա-պէս անոր ետեւէն ինկաւ: Որովհետեւ պատեք իր մութը կորել, Մովակալ Ռուս իր թրփիլանալու երեք հաստա-ւներէն իրենց անհղ-կորելու հրա-մանով յարձակուեցաւ: Այս փոքրիկ կայաւոր-արտաւանդութիւն իւրեք ժամը Ռուս ար-տանաւորներ զօնէ վրայ, որ իր կենս-նաւորութիւնը կորսնցուցած էր: Ռուս նաւատորմը զարմալ կ'առաւ Բորթ Արթուր, բայց մութին պատճառաւ շատ զանազալ կերպով միայն կցաւ նաւահանգիստ մտնել և պարտաւոր-ուեցաւ խաբսիւն: Անգղի զինքը հակառակ ռուս մարտնաւորներու կրա-կին, եւկտորական լուսարձակներուն և ակններուն, ճարտական թրփիլա-նալուները նետուեցան Ռուսներուն վրայ և յաջողեցան ընդմէջ Բայքէնի և Միւսեանի միջակայքը:

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԲՈՐԹ ԱՐԹՈՒՐԻ ԿՈՒՒՐԸ

ՆՈՐ ՄԱՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՅԱՌԱՋԻՄԱՆՈՒՄ ԼԻՍԵԱՆԿԻ ՎՐԱՅ

ՌՈՒՍ ՀՐԱՄԱՍՆԱՐՆԵՐԸ

(Վերջին բարբարոս առնուած Սեր-պակաճ քերթեմ: Ինչպէս պատ-մուած իրենց կանոնադրութեամբ եւ օտարմակաբար:)

ԹՈՒԹՈՒՄ, Յունիս 27.—Նոր մարա-մանութիւններ անդնեցան նաւային վերին կուրին վերաբերեալ՝ Բանի մը

որէ ի վեր Զարմեցիկ գիտէին թէ Ռուս-կորովի ճիշդը կ'ընէին անցըր մաքրե-լու համար, և Զարմեցիկ կը շանային այդ շանքերը չեղարացնել ականջներու միջոցաւ: Մովակալ Ռուս յառաջանելու մը պատրաստած էր, որ կը նմանէր ինչ ինչ մասերով Ապրիլ 18-ի յառախա-ձեւին, այսինքն տկար նաւախուժ մը միտինակ երեւնալով վտանգութիւն պիտի ներշնչէր Ռուսներուն թէ այդ նաւախուժին պիտի կրնան յաղթել, մինչդեռ բուն կուտող նաւախուժը ծածկուած պիտի մնար արիւնքի հե-ռաւորութեան մը վրայ որ կարենար սակայն արագ արագ յարձակել: Երբ Յունիս 23-ին տեսնուեցաւ որ ռուս ե-րեք զբաւորներ և չորս թանաւներ յանգեցն անցած էին, իսկայն Ռուս իր յառաջանելուն զօրքաւորութեան սկսաւ: Զարմեցիկ հասնելով հաստատեցին որ Բորթային և Սիւսեանկուի նորոգուած ըլլալով միացած էին արտաքին ռուս նաւախուժին, ծովակալութեան զօրքը պարտուած էր Սիւսեանկուի վրայ: Այս մարտնաւորներն առեւելք դիմաւոր պարագայ վաճառարար չզգեաներ կ'եր-թային, որպէս զի բուն նաւատորմը պատշապետի անհնաւորութեան դէմ, որոնցմէ կը կասկածուէր Ռուսական մեծ մար-տանաւորներ ելքը խիստ յամր կերպով կատարուեցան: Եթէ թրփիլանալու-ներ, զորս կը պաշտպանէր փոքրիկ Նովի, կը ծածկէին բաց կողմը: Կէս ուր վերջ ժամը երեքին միայն ամբողջ ռուս նաւախուժը ծովուն վրայ կը գտնուէր: Մինչ այս մինչ այն ճարտա-կան թրփիլանալուներուն երեք հար-ուածներն հասած էին, և այս մարտա-նաւորներ անմիջապէս յարձակեցան ռու-սական նոյնատեսակ մարտնաւորներուն վրայ: Բուն ընդհարումը մը վերջ, որուն Նովի մասնակցեցաւ, ռուս թր-փիլանալուները մեծ միջոցին այս առա-ջին ճարտնաւոր յարձակումը:

Մինչ այս ընդհարումը կը շարու-նալուէր, ռուսական նաւատորմը ուղղական կարգի մը վրայ դեռեղ-ուեցան, Սիւսեանկուի գլուխը, և չորե-կէն ուղղութեամբ դէպ ի Շանթիսի կ'որոնակեցին: Ժամը 6-ին քիչ ետքը Ռուս ծովակալին զրահարներուն տորմը ճիշդ ռուսականներուն դի-մացը կը գտնուէր Ռուսը որոնք դէպ ի հարաւ կ'ուղղուէին, անմիջապէս ուղղութիւն փոխեցին, իրենց կողմն վրայ ունեւալով թրփիլանալուները, որոնք զինքնազօր հոս կը գտնուէին հը-րապարուելու համար Ռուսները որպէս զի զարմեցիկները, և Բուս ետեւէն զարմեցիկ Սիւսեանկուի Ռուսներուն ետեւէն ինկաւ, «հրապարակ» յանաւա-ւորներն տորմը իր զրահարներուն զօնէ մէջ մղու առեւելք թողլով, իսկ իր մէջ կողմն վրայ թողլով իր թրփիլանալու երեք հաստաւ-ները՝ իրեն օժանդակ:

Զարմեցիկ արագութեամբ սասա-կան կացութեան, և Բորթ Նիւրի միջոցին երկու թշնամի նաւատորմները իրենց ճակատամարտի զօրքները պարզեցին, և անա մտադրուած կը թուէր անհղ-կորել:

Մովակալ Ռուս պահ մը 14 քիլո-մէթր հեռավորութեան մը վրայ ուղ-ղուեցաւ զուգահեռական, յետոյ յան-կարծ ուղղութիւնը փոխել և քաղց թշնամիին վրայ Ռուսը ալ անմիջա-պէս ուղղութիւն փոխեցին, և այս արագաշարժութեամբ քանիցս կրկ-նուեցաւ, մինչեւ որ ճարտար վերին Հրամատար յաջողեցաւ Ռուսները դէպ արեւմուտը երթալու յորդորել:

Իրիկունս ժամը ութին ռուս ծո-վակալը շուգիւղ ընդունել կուրել ուղղութեամբ դէպ ի նահանգային: Զարմանական նաւատորմը անմիջա-պէս անոր ետեւէն ինկաւ: Որովհետեւ պատեք իր մութը կորել, Մովակալ Ռուս իր թրփիլանալու երեք հաստա-ւներէն իրենց անհղ-կորելու հրա-մանով յարձակուեցաւ: Այս փոքրիկ կայաւոր-արտաւանդութիւն իւրեք ժամը Ռուս ար-տանաւորներ զօնէ վրայ, որ իր կենս-նաւորութիւնը կորսնցուցած էր: Ռուս նաւատորմը զարմալ կ'առաւ Բորթ Արթուր, բայց մութին պատճառաւ շատ զանազալ կերպով միայն կցաւ նաւահանգիստ մտնել և պարտաւոր-ուեցաւ խաբսիւն: Անգղի զինքը հակառակ ռուս մարտնաւորներու կրա-կին, եւկտորական լուսարձակներուն և ակններուն, ճարտական թրփիլա-նալուները նետուեցան Ռուսներուն վրայ և յաջողեցան ընդմէջ Բայքէնի և Միւսեանի միջակայքը:

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԲՈՐԹ ԱՐԹՈՒՐԻ ԿՈՒՒՐԸ

ՆՈՐ ՄԱՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՅԱՌԱՋԻՄԱՆՈՒՄ ԼԻՍԵԱՆԿԻ ՎՐԱՅ

ՌՈՒՍ ՀՐԱՄԱՍՆԱՐՆԵՐԸ

(Վերջին բարբարոս առնուած Սեր-պակաճ քերթեմ: Ինչպէս պատ-մուած իրենց կանոնադրութեամբ եւ օտարմակաբար:)

անոնց աշխատութիւնները: Ռուս մար-տանաւորներն մին այս յարձակման մի-ջոցին զարմեցիկ ընդունեցաւ և բոցե-րու մէջ զարմեցաւ: Նաւահանգիստը Նովի յարձակեցաւ: Զարմեցիկներուն վրայ, որոնք անմիջապէս փախան: Ռուս մարտը չզգեաներ յաջողեցան վերջապէս անցըր մը բանալ, և ռուս նաւատորմը Նովիին առանցիկութեամբ բաց ծովը ելաւ:

Թուրք մարտնաւորները այրուեցին առաջին գրին ձեւով շարուած էին: Ծովակալը ինքն է այս կազմութեան հեղինակը: Ժամը 7-ուրեքին, Ռուսը ուղղութեան դէպ ի Զարմեցիկները: Մո-ժակալ Ռուս թեթեւ մը դէպ ի ալ հա-կցեցաւ, թշնամի կ'արգելներ զինքն-դէմ ճնշում մը բանեցնելու համար: Ժամը 8-ին Ռուսը ուղղութիւնը փոխե-ցին և դէպ ի հիւսիս քաղցին: Բորթ հը-րամայեց իր թրփիլանալուներուն և թրփիլանալուներն յարձակուել սկսիլ արեւուն մարը մտնելէ մը վերջ: Ժամը 8-20-ին երկու փոքր ճարտնական տոր-միները Զարմեցիկ նաւատորմին ետեւէն դարձան և չորեկանի Ռուս-ներուն վրայ ուղղուեցան: Ժամը 9-30-ին չորրորդ տորմիկը առաջին յարձակումը մղեց թշնամի նաւերուն ետեւին վրայ՝ Բորթ Արթուրի մոտեցն-հինգ մղոն անհեղ, հինգերորդ տոր-մի կը անմիջապէս երկրորդ յարձակում մը մղեց: Ռուս նաւատորմի իր ուղ-ղութիւնը կորսնցուց. չէր կրնար ա-րագորէն նաւահանգիստը զարուել, անց-քին նաւարկել մասը շատ նեղ ըլլա-լով տեղադրութեան ժամանակ: Ժամը 10-ուրեքին Ռուսը խաբսիւնին մէջ գծի վրայ, Գիւրեղ Զարմեցիկները յարձակուեցին մղեցին: Ութը անգամ կրակ ըրին առաջ երթալով: Անհեղ կարեւոր արդիւնքը տուող յարձակումը իր յարձակումն էր: Նաւախուժ թրփիլանալու երկու թրփիլ-ներով առաւ Բեքալիթիին նմանող մարտնաւոր մը վրայ, որ ընդմէջա-նուի անպիտու և բոցի խոտերով մէջտեղ: Կրակին խառնութեան պատ-ճառաւ յարձակման միւս արդիւնքները չնշարեցան, որովհետեւ տորմիկին չուրիւ տեղացող ռուսներուն անձինք, և չուրի թիւքն մը կը ձեւանայ ի-րեն վրայ: Եւկտորական զօրքները լայնիւ ալ արդէն կը կորցնէին ձա-րոցները: Մովակալ Ռուս կը յարէ թէ լուսնային և ռուսական մարտնա-ւորներ իրարու ետեւէ շարուած ըլլալն էր պատճառ որ ասոնք աւելի կ'արեւո-րէն զարմեցիկները մնացին: Մովակալ Ռուս իր տեղեկագիրը այսպէս կը վեր-ջացնէր—

«Վեւ, Միջագոյին ամենապայծառ-առաջնութեան շնորհիւն էր որ մեր յարձակումը յաջողեցաւ և թեթեւ կո-րուանքով միայն ունեցանք»:

Բեքալիթիին մէջ տակալին պաշտօնապէս չհրատարակեցաւ ռու-սական կորուստներուն թիւը: Բայց ծովային նախարարութեան մէջ կը յայտարարուի թէ ռուսական զրահա-ւոր մը ընդմէջ մը, և ուրիշ երկու մարտնաւորներ ծանրապէս վնասուած են:

Զօրավար Բուրոգրիին հա-րաւ քաղցի է Պատն Սիւսեանկուի զա-րաւորելու համար, որ մեծ նեղու-թեան մէջ է միշտ:

Զօրավար Բուրոգրիին հը-րամատարութեան տակ գտնուած զօ-րակները երբեմն առանձին յատա-կանեւորու համեմատ կը գործեն: Զօ-րավար բարեկարգ է: Բեքալիթիին կին խիստ հրամաններ քաղցին որ ա-մէնք ալ համաբերպին Բուրոգրիին իրաւաններուն, որպէս զի յաղթու-նները գերաւորան: Զարմեցիկ զիւրու-րական լրտեսներ մեծ գործ կը տեսնեն ռուսական բանակին մէջ: Անքն յա-տապաւեւ գիտեն, և ինչպէ կուտան ճարտնական թիւն կ'ընդունին: Բորթ գիտութեան թրփիլանալուներուն հրամա-ններուն որպէս զի իրենց թրփիլա-նալուներն երկու իրանակ Մուլաքէն զրիկին նախապէս: Այս հրամանին ան-ստաղծներուն պիտի արգելուի ու է թրփիլանալու:

Պատերազմին հետադարձա-շարժ յայտնութիւններն մին ալ ճա-րնի հեծեղազօրքին անհնալիկ տո-կուտութիւնն է: Մինչեւ հիմա այնպէս կը նկատուէր թէ ճարտնական բանա-կին խիստ հրամաններ քաղցին որ ա-մէնք ալ համաբերպին Բուրոգրիին իրաւաններուն, որպէս զի յաղթու-նները գերաւորան: Զարմեցիկ զիւրու-րական լրտեսներ մեծ գործ կը տեսնեն ռուսական բանակին մէջ: Անքն յա-տապաւեւ գիտեն, և ինչպէ կուտան ճարտնական թիւն կ'ընդունին: Բորթ գիտութեան թրփիլանալուներուն հրամա-ններուն որպէս զի իրենց թրփիլա-նալուներն երկու իրանակ Մուլաքէն զրիկին նախապէս: Այս հրամանին ան-ստաղծներուն պիտի արգելուի ու է թրփիլանալու:

Պատերազմին հետադարձա-շարժ յայտնութիւններն մին ալ ճա-րնի հ

ՏԵՐ ԷԼ ՏԵՐԿԵ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Յ. ԴԱՅՄԵՐԵԱՆ